

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет управління

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПУБЛІЧНІ ФІНАНСИ ТА БЮДЖЕТУВАННЯ

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри публічного
управління та адміністрування
Протокол № 1 від «02» січня 2024 р.

Івано-Франківськ – 2024р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура дисципліни	4
4. Теми практичних занять	7
5. Самостійна робота	7
6. Індивідуальне завдання	7
7. Методи навчання	8
8. Система оцінювання дисципліни	8
9. Ресурсне забезпечення	12
10. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів	14
11. Контактна інформація	14
12. Політика навчальної дисципліни	14

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Публічні фінанси та бюджетування	
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування	
Спеціалізація (за наявності)		
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»	
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»	
Освітній рівень	Бакалавр	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Курс / семестр	3/5	
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 6 год. Практичні заняття – 4 год. Самостійна робота – 80 год.
Мова викладання	українська	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Мета вивчення дисципліни «Публічні фінанси і бюджетування» є: формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань та професійних компетентностей з управління публічними фінансами, їх сутності та ролі в економічному і соціальному розвитку країни та адміністративно-територіальних утворень.</p> <p>Основні цілі навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - набуття теоретичних знань у сфері формування і використання фінансових ресурсів держави та органів місцевого самоврядування з метою реалізації покладених на них функцій; - вивчення структури державних фінансів та особливостей функціонування кожної ланки системи державних фінансів; - визначення проблеми формування і розподілу державного та місцевих бюджетів, державних цільових фондів і фінансів державних підприємств та установ і окреслити шляхи їх вирішення в умовах децентралізації; - оволодіння навиками роботи із законодавчими й інструктивними матеріалами.
Компетентності
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>

<p>ЗК6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p>ЗК 14. Здатність аналізувати інформацію у процесі прийняття управлінських рішень</p> <p>ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p> <p>ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.</p> <p>ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ФК.12. Здатність ефективно приймати управлінські рішення у різних сферах публічного та місцевого управління</p> <p>ФК.13. Здатність управляти проектами та людськими ресурсами у процесі їх реалізації</p>
Програмні результати навчання
<p>ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов та ефективно приймати рішення у процесі управлінської діяльності</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Система державних фінансів	Знати: сутність, принципи та функції публічних фінансів; основні ланки сучасної системи публічних фінансів України; функції та повноваження органів влади щодо формування та реалізації заходів фінансової політики держави.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
2.	Тема 2. Місцеві фінанси	Знати: порядок формування та використання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування; основи реформи децентралізації, особливості фінансів комунальних підприємств / установ	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

3.	Тема 3. Бюджетна система та бюджетний устрій України	Знати: структуру бюджетної системи України, принципи її побудови та бюджетне законодавство. Вміти скласти зведені бюджети	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
4.	Тема 4. Державний бюджет	Знати: структуру доходів Державного бюджету України; видатки, що здійснюються з Державного бюджету України; причини виникнення, види та шляхи оптимізації бюджетного дефіциту. Вміти: обґрунтовувати заходи щодо зменшення ризиків публічних фінансів на основі аналізу бюджетних доходів, видатків, бюджетного дефіциту.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
5.	Тема 5. Бюджетний процес	Знати: стадії бюджетного процесу та основні етапи кожної з них, функції учасників бюджетного процесу та порядок складання, розгляду та затвердження Закону України «Про державний бюджет» (рішення про місцевий бюджет) та особливості виконання державного (місцевих бюджетів). Вміти орієнтуватися в законодавстві, що регулює бюджетні відносини в Україні, вміти читати документи, що застосовуються в бюджетному процесі.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
6.	Тема 6. Податки в системі публічних фінансів	Знати: сутність податкової системи та її основні елементи Основні етапи її становлення. Структуру податкових органів в Україні. Розуміти значення податкової політики в процесі економічного розвитку. Вміти: аналізувати сучасну податкову політику України, вільно орієнтуватись у відповідному законодавстві	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
7.	Тема 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	Знати суть загальнообов'язкового державного соціального страхування, функції цільових фондів та джерела їх формування; напрями використання коштів цільових фондів Вміти нарахувати ЄСВ	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для

			самостійної роботи (тести).
8.	Тема 8. Фінанси державних підприємств	Знати: основи фінансів підприємства, організацію грошових розрахунків підприємства, грошові надходження підприємства, напрямки формування та розподілу прибутку підприємства, порядок формування та використання оборотних коштів та основних фондів підприємства, порядок кредитування та оподаткування підприємств, напрямки фінансового планування на підприємстві.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
9.	Тема 9. Державний кредит і управління державним боргом.	Знати: сутність, функції та форми державного кредиту, відмінності державного кредиту від банківського, класифікацію державних позик, особливості та методи управління державним кредитом та державним боргом. Вміти здійснювати оцінку ефективності державних кредитних операцій, визначати та обґрунтовувати основні напрями підвищення ефективності управління державним кредитом та державним боргом.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
10.	Тема 10. Управління публічними фінансами	Знати: об'єкт і суб'єкт управління публічними фінансами; функції, завдання та повноваження центральних та місцевих фінансових органів у системі управління публічними фінансами.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).
11.	Тема 11. Державний фінансовий контроль	Розуміти суть та завдання державного фінансового контролю, його об'єкт та предмет; розглянути види, методи та форми контролю та визначити їх відмінності; ознайомитись з нормативно-правовим забезпеченням державного фінансового контролю. Розуміти функції, завдання та права органів державного фінансового контролю.	Контрольні запитання, кейси, виконання завдань, підготовка мультимедійної презентації, завдання для самостійної роботи (тести).

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Система державних фінансів	2
2.	Тема 2. Місцеві фінанси	2
3.	Тема 3. Бюджетна система та бюджетний устрій України	1
4.	Тема 4. Державний бюджет	1
5.	Тема 5. Бюджетний процес	2
6.	Тема 6. Податки в системі публічних фінансів	2
7.	Тема 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	1
8.	Тема 8. Фінанси державних підприємств	1
9.	Тема 9. Державний кредит і управління державним боргом	1
10.	Тема 10. Управління публічними фінансами	1
	Разом	14

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Публічні фінанси та бюджетування» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проекту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Система державних фінансів	5
2.	Тема 2. Місцеві фінанси	5
3.	Тема 3. Бюджетна система та бюджетний устрій України	5
4.	Тема 4. Державний бюджет	5
5.	Тема 5. Бюджетний процес	5
6.	Тема 6. Податки в системі публічних фінансів	5
7.	Тема 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування	5
8.	Тема 8. Фінанси державних підприємств	5
9.	Тема 9. Державний кредит і управління державним боргом	5
10.	Тема 10. Управління публічними фінансами	5
11.	Тема 11. Державний фінансовий контроль	10
	Разом	60

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Публічні фінанси та бюджетування» передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проекту. Зміст індивідуального завдання: наведено на сайті дистанційного навчання.

7. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Публічні фінанси та бюджетування» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проєктно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, конструктори для опитування Kahoot, Mentimeter, Quizalize, Learningapps, інші: QR Генератор, Cutt.ly, Trello та ін.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

8. Система оцінювання дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі екзамену):

- 1) обсяг балів за практичні заняття – 25 %
- 2) обсяг балів за самостійну роботу:
  - тестування – 15 %

- індивідуальний проєкт – 10 %
- 3) обсяг балів за екзамен – 50 %.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виконання завдання. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 25 балів.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

№ теми Вид навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Разом
	Практичне заняття (опрацювання завдання)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	
Самостійна робота (тестування з теми)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	15
Самостійна робота (індивідуальний проєкт)												10
Екзамен												50
Максимальна к-ть балів												100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій, виконаних завдань), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій, виконаних завдань), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій, виконаних завдань), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його

під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри публічного управління та адміністрування здобувачам вищої освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ

«Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>.

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 15 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 10}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою).

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходить на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) знання дефініції (5 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	задовільно
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Ресурсне забезпечення

Рекомендовані джерела:

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>.
2. Бюджетна система: тенденції розвитку / [В.М. Мазярчук та ін.]; під ред. В.М. Мазярчука. Київ: «ФОП Лопатіна О .О.», 2019. 384 с.
3. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) :навч. посіб. / Миськів Г. Львів : Растр-7, 2020. 272 с.
4. Говорушко Т. А. Бюджетна система. Навч. посіб. / Т. А. Говорушко. Львів : Магнолія-2006, 2018. 296 с.
5. Качула С.В. Фактори модернізації державної фінансової політики у системі соціального розвитку суспільства. Фінансовий простір. 2019. № 1 (33). С. 41-54.
6. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.
7. Муніципальні фінанси : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Марія Сидорович. Київ : НаУКМА, 2021. 68 с. (Серія «Могилянський підручник»).
8. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ. ДТЕУ, 2022. 324 с.
9. Фінансові інструменти: емісія муніципальних облігацій : наук.-практ. посіб. / В. І. Козак С. О. Москвін В. В. Посполітак. К. : DESPRO, 2019. 142 с.
10. Фінансові інструменти: операції з облігаціями : науково-практичний посібник / В.І. Козак С. О. Москвін В. В. Посполітак. К. : DESPRO, 2019. 132 с.
11. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Харків : ХНУВС, 2022. 292 с.
12. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.
13. Фінанси України: навч. посіб. / Карлін М. І. та ін.; за ред. Карліна М. І., Івашко О. А. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 332 с.
14. Бюджетний кодекс України : Закон України № 2456-VI від 08.07 2010 р. : веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
15. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV : веб-сайт. URL:<https://zakon.rada.gov.ua>.
16. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. : веб-сайт. URL:<http://zakon.rada.gov.ua>
17. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.97 р. №280/97-ВР. Відомості Верховної ради України. 1997. № 24.
18. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26 січня 1993 року № 2939-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
19. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>
20. Закон України «Про Рахункову палату» від 2 липня 2015 року № 576-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>
21. Закон України «Про Національний банк України» 20 травня 1999 року № 679-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
22. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове

- державне соціальне страхування» від 8 липня 2010 року № 2464-VI
23. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України» від 15 квітня 2015 р. № 215 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>
  24. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України» від 3 лютого 2016 р. № 43 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>
  25. Постанова Кабінету Міністрів України «Положення про Пенсійний фонд України» від 23 липня 2014 р. № 280. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/kp140280>
  26. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
  27. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
  28. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
  29. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>.
  30. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку . URL: <http://www.ssmsc.gov.ua>.
  31. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
  32. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
  33. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
  34. Офіційний портал Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
  35. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
  36. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
  37. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. URL: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>.
  38. Офіційний сайт Академії фінансового управління Міністерства фінансів України. URL: <http://ndfi.minfin.gov.ua/>.
  39. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>.
  40. Офіційний сайт Державної фіскальної служби. URL: <http://minrd.gov.ua/>.
  41. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.
  42. Офіційний сайт Статистики Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/>.

10. Інформація про підвищення кваліфікації викладача

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
Цюпа Оксана Петрівна	членкиня Робочої підгрупи з питань розвитку системи управління державними фінансами України (Наказ Мінфіну від 22.12 2018 р. №1124), фасилітаторка робочої групи “З питань фінансів та бюджетування органів місцевого самоврядування” Ради донорів з питань впровадження реформи децентралізації в Україні при Мінрегіоні, співавторка онлайн курсів: “Ефективний бюджетний процес в органах місцевого самоврядування” на навчальній платформі (Prometheus); “Гендерно-орієнтоване бюджетування для розвитку громад” (Prometheus);

	“Гендерно орієнтований підхід в бюджетному процесі” (EdEra); Національна експертка з місцевих фінансів, з гендерно орієнтованого бюджетування;
--	---

11. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра публічного управління та адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 115 (вхід з вул. Чорновола) https://kpu@pnu.edu.ua
Викладач	 Цюпа Оксана Петрівна Кандидат економічних наук, доцент,
Контактна інформація викладача	oksana.tsiupa@pnu.edu.ua Робочі години: Пн-Пт – 8:30 – 17:00

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4-5).</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>